No. 1545 Zaterdag 9 Augustus 1913. 30ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

NAAR PANAMA.

X.

Nooit gehoord van de Heeren ASPINWALL, STEPHENS, en CHAUNCEY? Dat zijn de drie ondernemende Amerikanen, die in 1850 een spoorverbinding tot stand brachten tusschen Colon en Panama, en dat wel juist in dezelfde lijn waarlangs later het Kanaal gegraven zou worden.

Was dat niet knap gezien?

Groote wegen tusschen Colon en Panama bestonden er niet en bestaan nu nog niet. Dat is ook bijna onmogelijk, daar het bergachtig terrein overdekt is met een ondoordringbaar oerwoud en herhaaldelijk doorsneden wordt door wel kleine, maar toch woest rondspringende bergstroomen. Met kleine canoas kon men van het eene eilandje naar het andere sukkelen over de overstroomde laaglanden en vlakten, en als de rivieren hoog gezwollen waren, werd het mogelijk zoowat de grootste helft van den afstand tusschen Colon en Panama per scheepje af te leggen. Wat een omkeer in den wereldhandel deze spoorweg gebracht heeft ziet men wel aan de gestadige vermeerdering van het transport. Per spoor worden nu ± 50 millioen ton per jaar vervoerd. (Met ton wordt hier geen Reg. t. maar 1000 K. G. bedoeld.) De Panama Rail Road was reeds een groote weldaad aan de maatschappij, de gevolgen echter der opening van het Panama-Kanaal loopen eenvoudig in het onberekenbare. Het vervoer wordt er goedkooper en vlugger door, terwijl geheel nieuwe, nog niet bestaande handelsverbindingen tusschen verschillende landen en werelddeelen als van zelf zullen ontstaan en steeds toenemen.

Met een gerust hart geven de Amerikanen hun dollars voor het Kanaal; die rollen wel weer met winst terug. Maar hun dorst naar goud, naar veel goud, is niet het eenige wat hun drijft. Niet weinig wordt hun nationale trots gevleid door de gedachte, dat zij, de mannen der nieuwe wereld, de „Parvenu's", met glans zullen volbrengen, wat onmogelijk bleek aan het grootste cultuurvolk der oude wereld, de Franschen.

Zij hebben het volste vertrouwen in het welslagen der onderneming. Allen werken er met pleizier, zelfs met geestdrift. Een echt prettige toon heerscht er in de Kanaalkringen, en als een vreemdeling met hen begint te spreken over het werk, raken ze in excelsis.

Het Station te Colon geeft onmiddelijk een indruk van degelijkheid. Het heeft uiterlijk den vorm van een rote, waarin groote openingen geboord zijn tot doorlating van de Telegraaf, en den Spoorweg.

De vestibule is zeer eenvoudig en mist alle weelde der Europeesche stations met hun hooge koepels, gebrandschilderde ramen, mooie allegorische figuren, fraai mozaiek en kunstig tegelwerk. Het loket is toegankelijk voor 1ste en 2de klassereizigers tegelijk, die slechts door een ijzeren hek van elkander gescheiden blijven.

Wij waren er minstens een half uur voor het vertrek der trein om de noodige maatregelen te treffen voor het meekomen onzer bagage, maar de waggons waren grootendeels al vol. Die waggons zijn lang en smal, in tweeën gedeeld door een wandelgang midden tusschen gemakkelijke rieten sofa's, die voor twee personen plaats bieden. Wipt men de rugleuning om, dan heeft men een gezellig coupeetje voor vier personen. De vensters zijn lang en hoog en kunnen gesloten worden door glazen ramen op te trekken, of jalouziën neer te halen. Een Amerikaansch rolluik kan ze nog verder geheel afsluiten en beschermen tegen wind, stof en regen. Aan weerszijden van den waggon is een W. C. plus een reuzenijskan waarin misschien wel een 50 K. G. ijs kan bewaard worden. Een etui met papieren drinkbekertjes hangt er naast. Alles, zooals ge ziet, is eenvoudig, hoogst praktisch, hygiënisch en uiterst zindelijk; echt Amerikaansch!

Achter onzen waggon volgde die van het dienstpersoneel en voor ons uit liep de ambulance-wagen, een compleet hospitaal op wielen.

In iederen trein gaan een paar ambulance-wagens mee om onmiddelijk bij voorkomende ongelukken hulp te kunnen verleenen en de slachtoffers mee te nemen naar de gasthuizen te Panama of Colon. Dat ongelukken niet uit kunnen blijven is te begrijpen.

Er zijn aan 't werk ± 40.000 arbeiders te midden van honderden machines, kruit- en dynamietmijnen, plotseling rondspringende rotsblokken, allen samengedrongen in den nauwen kanaalgeul waarin talrijke treinen, locomotieven en werkwagens, telkens heen en weer rijden. Maar het treft u, dat al wat gebeuren kan zoo goed is voorzien, het grootste ongeluk komt daar nooit onverwacht.

Men is letterlijk op alles voorbereid, en kan onmiddelijk de noodige maatregelen nemen die in dit bizonder geval noodig zijn: alle gewenschte hulpmiddelen liggen steeds bij de hand.

Zulk een organiseerend talent wekt bewondering. Het hoofd duizelt u, als ge hoort opsommen de hoeveelheden noodig voor de voeding en huisvesting der kanaalarbeiders, de hoeveelheden steenkool en olie voor de machinerieën, de reuzenmassa's beton en ijzer voor de sluizen en dammen. En alles komt op tijd, wordt ordelijk verdeeld, en naar de bestemde plaatsen vervoerd. En heel dat verkeer moet geregeld worden over een dubbel stel spoorlijnen van den Panama Rail Road! De rangeerstations zijn natuurlijk talrijk en uitgebreid, maar over het algemeen loopen de treinen geregeld door en met een aardig gangetje.

Te Colon vermoedt ge nog slechts voor iets groots en geweldigs te staan. Het emplacement is zeer lang; de eene helft is voor de voetgangers, de andere voor het bagagevervoer, dat overigens reeds grootendeels is afgeloopen, als de reizigers zich vertoonen, daar alles een half uur van te voren besteld moet zijn.

Een groote geest dwingt in dien chaos van elkander bestrijdende krachten met geweld tot orde en tucht. Een ijzeren vuist houdt al de draden der verschillende dienstorders stijf bijeen en laat ze geen oogenblik glippen. Men voelt het, de hoofden zijn opgewassen tegen dit titanenwerk, een koel verstand heeft alles kalm berekend, een rustig oog houdt deze menigte, trillend van activeit, in bedwang. Die honderden machines loopen niet machinaal, werken niet als dommekracht, maar worden bestuurd door een mensch.

In gespannen verwachting op de grootheid, welke wij weldra nog meer van nabij zouden aanschouwen, namen wij plaats rechts in den waggon, omdat aan dien kant het eerst iets van het Kanaal zichtbaar zou komen.

Het begin van het kanaal der Franschen ligt links en loopt om San Cristobal Point boven aan de baai onmiddelijk door het land naar Gatun.

De Amerikanen gebruiken dit kanaal alleen voor het vervoer der goederen, maar groeven hun Kanaal aan het eind van de Limon baai, juist midden in, recht tegenover Gatun, op slechts geringen afstand daarvan.

Het begin van het Amerikaansche Kanaal ligt dus feitelijk bezijden Colon, evenals het einde, dat langs Balboa loopt, een paar uur van Panama is verwijderd.

Misschien waren er op deze wijze minder technische moeilijkheden te overwinnen, maar de hoofdreden zal wel wezen, dat zoodoende de groote voordeelen hoofdzakelijk den Amerikanen in handen vallen.

Panama en Colon behooren tot de Republiek Panama, het Kanaal is Amerikaansch eigendom.

Welnu, niet Colon, maar Gatun is bestemd het PORT SAÏD van het Panama-kanaal te worden. In de groote anker-bassins vóór en achter de sluizen kunnen geheele vloten liggen en daar den tijd, die gewacht moet worden op het schutten, benutten voor het kolen en waterinnemen. Want men is van plan, evenals in Port Saïd, aan de doorgaande schepen te leveren, water, steenkool, aardolie, proviand, bevroren vleesch, vruchten enz. De meest moderne inrichtingen zullen daar worden opgericht. De plaats, die Jamaica thans inneemt als kolenstation voor de internationale vaart, wil men op Gatun en ten deele ook Colon overbrengen. Gatun moet de marktplaats worden voor het geheele gebied van het Chagresmeer, thans nog onbewoond. Maar een grootdeel van het oerwoud is daar reeds opgeruimd door den aanleg van den spoordam en door de kanaalwerken. De herhaaldelijke onderwater-staande boomen vermolmen en vallen om. Bij groote massa's ziet men ze reeds dor en dood staan, ten deele reeds op zij gezakt. Dat wordt dan later uitstekende grond voor bananen- en rubbercultuur, waarbij de inlandsche bevolking een uitstekend bestaan zal vinden.

Koninklijk Besluit.

In het STAATSBLAD No. 288 is verschenen het Koninlijk Besluit houdende goedkeuring van aanvulling Huishoudelijke Begrooting van de Kolonie Curaçao (wet van 20 Juni 1913)

De Politieke toestand in Nederland.

Uit de geheele linkerzijde.

H.M. de Koningin heeft aan Dr. Bos, vrijz. dem. afgevaardigde van Groningen en Winschoten, opgedragen, het vormen van een nieuw Ministerie uit de gehééle Linkerzijde.

Aan Dr. Bos.

En uit de gehééle Linkerzijde.

Merkwaardig! roept hier het „Dagbl. v. N. Br." uit.

„Niet dat er gepoogd zal worden een Kabinet te vormen uit de geheele linkerzijde, dat ligt in de lijn. Maar dat Dr. Bos deze opdracht heeft aanvaard!

Hij, die in een groote rede te Rotterdam (toen de Tidemans nog niet op de vlakte waren) de verkiezingskampagne heeft geopend met de durbelotte nimmer een Regeering te zullen aanvaarden, die zou staan onder den invloed der sociaal-demokraten.

Hij gaat nu pogen een Ministerie samen te stellen met Troelstra en Duijs!

Zijn gewilligheid is slechts te verklaren, indien men aanneemt, dat hij een weigering van de S. D. A. P. verwacht.

In de roode werkkamer arbeidt men slechts met negatieven.

Positieve arbeid is er onbekend.

Verantwoordelijkheid staat niet in hun boekje.

Afbreken, dat kunnen ze; opbouwen mogen anderen.

......Maar dan is deze opdracht, of liever het aanvaarden ervan door Dr. Bos, ook niet meer dan een schijnmanoeuvre.

Om de roode schansen bloot te leggen.

De S. D. A. P. voor de tachtig te zetten.

LIEFDE EN LIJDEN.

(Historische Roman.)

XXX.

Ter herinnering: Een jong krijgsman, leeft met vrouw en kind in ballingschap, welke hem echter vrijwillig zijn gevolgd. Een Priester, Deyman geheeten, heeft aan hen beiden het H. doopsel toegediend; hierover ten zeerste ontstemd, heeft de jongeman aan zijne vrouw medegedeeld, dat hun kind naar een der staats-scholen zal gaan, waar het niet in de gelegenheid zal wezen, om een katholieke opvoeding te genieten.

Toen Anna van haren echtgenoot vernam, dat haar kind niet langer bij haar zou blijven, schrok ze geweldig. Een smartkreet ontsnapte aan hare borst:

„O God, ook dat nog!"

„Het is je eigen schuld", riep Edgar haar toe.

Ook de kleine zelf begreep, wat er zou gebeuren. Schreiend liep het meisje naar hare moeder:

„Moeder, moet ik van u heengaan? En kunt gij dan niet met mij mede gaan?"

Anna wist niet, wat ze hierop moest antwoorden.

Ze zag haren echtgenoot aan,

„Edgar, zoo sprak ze, terwijl ze, met de kleine aan hare hand, tot hem naderde, Edgar, neen, gij zult me mijn kind niet ontnemen!"

Ze wilde nog verder gaan, doch hij vorkwam haar:

„Vrouw, zoo sprak hij, met een kalmte, die Anna nog meer verontruste dan als haar man in den hevigsten toorn tegen haar was uitgevallen mijn besluit is genomen." Gij noemt onze Anna *uw* kind, maar ik op mijne beurt, zeg je, *mijn* kind zal niet katholiek wezen!

Ja, vrouw, zoo riep hij haar toe, terwijl zijn ingehouden toorn nu schéen los te zullen barsten, ik zweer 't bij alles, wat mij dierbaar is, nooit, nooit, zeg ik je, zal ik 't dulden, dat gij aan mijn kind uw afgodisch werk voltooit;"

Zijn gezicht werd vuurrood van kwaadheid; zijne oogen rolden in hunne kassen en schoten bliksemschichten uit. Hij was in zijne razernij zichzelf niet meer meester; hij balde zijne vuisten en wilde zich op Anna werpen, die met de kleine bijna vlak voor hem stond. Deze begreep haren toestand. *Ze* gaf een gil, nam haar kind op en rende de deur uit!

Waarheen?

Dat wist ze zelf niet!

Na zich eenigen tijd met kloppend hart voort te hebben gespoed, haren kostbaren last met zich mededragend, zette ze zich aan den kant van den stoffigen zandweg neder. Ze kon van vermoeidheid niet verder. Angstig in de rondte starend zag ze uit naar redding, maar te vergeefs! Eindelijk kwam een der mijnwerkers denzelfden weg op. Als een bliksemstraal schoot het haar door haar hoofd; als dat Deyman eens was! Met strakken blik zag ze den voetganger steeds meer en meer naderbij komen totdat ze tot hare groote teleurstelling bemerkte, dat het Deyman niet was. Ontmoedigd liet ze haar hoofd voorover zinken, terwijl ze haar schreiend dochtertje zoo vast mogelijk tegen zich aantrok. De voetganger was intusschen tot haar genaderd. Ze had er niets van bemerkt, zoozeer was ze met zichzelve en met haar ongeluk bezig geweest.

„Wat is 't vrouw, zoo sprak hij haar aan, wat zit ge hier met uw kind alleen? Zijt ge ziek?"

Anna kon niet antwoorden. Ze zag den vreemdeling smeekend aan en bracht met veel moeite het woord „Deyman" uit hare dichtgeschroefde keel over hare lippen.

„Wat is 't met hem," zoo vroeg de voetganger verder. Ik ken hem; moet ik hem voor je waarschuwen?"

Anna knikte bevestigend met haar hoofd.

„Waar woont ge?"

De ongelukkige durfde haar huisje in de verte niet aanwijzen, uit vrees, dat de vreemdeling zich er heen begeven en dan misschien met Edgar zelf terug zou komen. Ze begon te schreien.

„Goed, zoo hernam toen de vreemdeling, blijf dan hier wachten; ik zal Deyman gaan zoeken en hem zeggen, dat aan den kant van dezen weg eene vrouw hem zit op te wachten."

Hij spoedde zich heen, terwijl Anna hem dankbaar na staarde tot dat de weg een kromming maakte, welke hem aan hare oogen onttrok.

Deyman was spoedig gevonden en spoedde zich den stoffigen weg op. Hij zag in de verte reeds een vrouw met een kind zitten.

„Als 't Anna maar niet is, zoo zeide hij tot zich zelven.

Toen hij tot op geringen afstand van haar was genaderd, herkende hij haar en zag hij, hoe ze hare handen voor hare oogen had geslagen. Ze had hem niet aan zien komen.

„Gij hier, Anna," zoo riep hij haar uit de verte toe?

Ze schrok op bij 't hooren der haar zoo bekende stem.

„Wat is er gebeurd?" Deyman vermoedde reeds, hetgeen er tusschen man en vrouw misschien was voorgevallen.

„Kom, dan gaan we samen naar huis?"

Eerst weifelde ze; maar toen Deyman aanhield, en haar reeds vóórging, volgde ze eindelijk.

Voordat ze aan de deur van het huisje waren gekomen, wist Deyman in hoofdzaak, wat er tusschen hen beiden was voorgevallen.

Anna durfde echter niet binnentreden.

Deyman ging voor haar uit; Anna, met de kleine aan hare hand, volgde.

Edgar bevond zich niet in het huiskamertje; dit stelde de ongelukkige moeder een weinig gerust; zij dacht dat hij misschien zelf ook was heengegaan.

Ze ging toen zien in het andere kamertje. Doch nauwelijks had ze de deur voorzichtig een weinig geopend of onder een luiden kreet van ontzetting schrok ze terug.

„Wat is er," vroeg Deyman, wiens hart nu ook gejaagd begon te kloppen?

Doch Anna gaf geen antwoord. Ze had zich in een hoek van het kamertje geplaatst, met het aangezicht naar den muur gekeerd en de handen voor hare oogen geslagen, terwijl de kleine zich schreiend zoo strak mogelijk tegen hare moeder aandrukte.

Deyman liet haar zoo staan en ging zelf eens zien.

Ook hij schrok geweldig!

Hij hield zich echter goed en ging het kamertje binnen.

Edgar lag daar neder, op den grond; zijn beenen had hij krampachtig opgetrokken; de handen hadden zich tot vuisten gebald en deze hield hij vast in elkander, zoodat de nagels hier en daar door het vleesch waren gedrongen.

Hij had zijn mond half geopend, terwijl zijn oogen wild omhoog staarden. Zijn gezicht was verwrongen en de lange haren hingen verwilderd over zijn voorhoofd.

Deyman begreep onmiddellijk wat er was gebeurd. De toorn had hem overmeesterd en hij was toen getroffen door een beroerte.

(Wordt vervolgd.)

Opdat heel het Nederlandsche volk zien kan, hoe de S. D. A. P. zich aan elke verantwoordelijkheid onttrekt, schoon zij op één na de sterkste fraktie is aan den linkschen kant.

Of daarna echter een concentratie Kabinet gemotiveerd zal zijn, is een tweede vraag.

Daarover valt later te spreken.

Voor 't oogenblik zij de bereidwilligheid van den heer Dr. Bos om erger uit te voeren dan wat hij eenige maanden geleden openlijk heeft afgewezen, gekenschetst als een schijnmanoeuvre, welke het komende bedrijf zal moeten dekken: een Ministerie uit de concentratie.

Tenzij gebeure wat niemand verwacht.

Dat de heer Troelstra Minister van Binnenlansche Zaken worde en de heer Duijs van Justitie".

De Slurf van den Olifant.

Het ziet er nog niet naar uit, dat de uit de stembus van 1913 te voorschijn gekomen olifant spoedig rust zal mogen gunnen aan zijn te midden van allerlei reusachtige vraagteekens zoekend rondtastende slurf.

Dat de oplossing van het vraagstuk der Kabinetsformatie met de aan Dr. Bos door H. M. de Koningin verstrekte opdracht: de vorming van een Ministerie uit de *geheele* Linkerzijde, er zoo goed als is, kan althans nog niet gezegd worden. Daarvoor houden de heeren der S.D.A.P. zich ook nu te gereserveerd.

Het Volk leidt een artikel over *De Kabinetsformatie* in met de vraag wat er gebeurt als Dh. Bos niet slaagt; als

„de oud-liberalen zich houden aan de pertinente verklaring van den heer Tydeman, dat hij niet met de Sociaaldemokraten wilde samenwerken, of als de sociaaldemokraten niet bereid gevonden worden tot de erkenning dat zij met achttien man in de Kamer tot regeeren verplicht zijn?"

Waarna en passant de voor de partij van Dh. Tydeman nogal pijnlijke vraag wordt gedaan, of de oudliberalen zich op de door de gekozenen der Concentratie dezer dagen gehouden vergadering bereid hebben getoond de verklaringen van hun leider te verloochenen?

Een vraag, welke opnieuw bewijst, dat de S.D.A.P. niet van plan schijnt de vrijzinnige „vrienden" te ontzien!

Belangrijker echter is hetgeen het socialistisch hoofdorgaan daarna zegt:

„En dan", gaat het blad voort,

„zou dus nu volgen de aanbieding van portefeuilles aan een twee of drie sociaal-democraten. In dat geval zal de oplossing van de crisis nog eenigen tijd moeten duren. Want de verantwoordelijkheid zoowel voor de aanvaarding als voor de weigering is een verantwoordelijkheid die in onze partij door geen persoon en door geen orgaan kan worden aanvaard, noch door de Kamerfractie, noch door het partijbestuur. Een congres alleen zal in deze kunnen beslissen."

Geduld is dus de boodschap!

„De vrijzinnigen hadden de zaak eenvoudiger kunnen stellen, door zelf een ministerie te vormen met de vier punten die in de herstemmingsvragen werden behandeld, op het program. In dat geval ware de S.D.A.P. aan heel haar optreden bij de verkiezingen en daar voor verplicht geweest die regeering het leven mogelijk te maken, indien de rechterzijde zich als een onverbiddelijke oppositie had gedragen. In deze eenvoudige oplossing heeft men blijkbaar geen trek. Men wil vooraf de S. D. A. P. in de „verantwoordelijkheid" betrekken, niet in den natuurlijken zin van het woord, zooals iedere partij verplicht is de verantwoordelijkheid te dragen voor wat haar machtspositie meebrengt, maar verantwoordelijkheid in den zin van regeeringsverantwoordelijkheid.

„Voor de S. D. A. P. zal dan de vraag zijn of ook zij van meening is, dat zij die haar toegedachte positie, ter wille van het staatspensioen, aanvaarden moet, voor de vrijzinnige concentratie zal het de vraag zijn of zij van den vorm van den steun een conditio sine qua non zal maken, een conditie waarop alles afspringt, als zij niet vervuld wordt."

Heel groot is de lust tot het aanvaarden van „regeeringsverantwoordelijkheid" blijkbaar niet bij de S. D. A. P.

Die andere verantwoordelijkheid, „verantwoordelijkheid voor wat haar machtspositie meebrengt" is dan ook heel wat gemakkelijker!

En als de S. D. A. P. zich aan deze „verantwoordelijkheid" houdt?

Dan zijn we weer even ver.

De *Nieuwe Courant* toch schrijft dat wanneer Dr. Bos niet slaagt in de vervulling zijner opdracht.

„de crisis in zóóverre haar oplossing een weinig genaderd (zal) zijn, dat vaststaat dat de sociaal-democraten niet tot medewerking in de regeering geneigd zijn, principieel niet of niet op de voorwaarden die dr. Bos hun heeft kunnen aanbieden of van hen accepteeren. En dan zal Hare Majesteit opnieuw overwegen wat Zij te doen heeft en zal een nieuw besluit vermoedelijk niet volgen dan na nieuwe raadpleging van de politieke mannen die daartoe in aanmerking komen."

Waarna dan de belangwekkende, maar voor den olifant weinig bemoedigende mededeeling volgt, dat het blad meent te weten, dat in Concentratiekringen nog niets vaststaat omtrent de oplossing, welke aan de crisis zou moeten worden gegeven, indien de vorming van een kabinet uit de *geheele* Linkerzijde onmogelijk blijkt.

Intusschen laat *Het Volk* nog maar weer eens de zweep knallen over den rug van den armen dikhuid:

„Hoe het ook loopt, één ding moet vast staan. Wij moeten een kiesrechtministerie hebben. Wil de heer Bos dàt en niets anders, dan vreezen wij niet voor den goeden afloop van een zijner pogingen."

Als de vrijzinnige heeren als zoete jongens maar braaf en netjes doen wat de roode neefjes willen dan zal het wel zonder klappen afloopen!

Ook *De Maasbode*, *De Tijd* en *Het Huisgezin* zien voorloopig het einde van het slurfgeslinger niet.

Eerstgenoemd blad schrijft:

„Wat het effect zal wezen der onderhandelingen, die tusschen dr. Bos en mr. Troelstra nu gaan aanvangen, laat zich, dunkt ons, wel voorspellen.

„Indien dan deze pourparlers tot geen bevredigend resultaat voeren en naar vrij algemeene verwachting slechts dienen, om een nieuwe phase in den politieken toestand voor te bereiden, zal weer de vraag rijzen: Wat nu?

„In dat geval, wanneer men de bewijzen in handen heeft, dat medewerking der socialisten aan de vorming van een kabinet niet te verkrijgen is, zal nog niets veranderd wezen aan het simpele feit, dat de verantwoordelijkheid op links rust en — we zeiden het reeds — blijft rusten.

„Deze „eerste schrede" ter oplossing van de crisis — zooals we de opdracht aan dr. Bos reeds zagen noemen — is zelf minder gewichtig dan de tweede, die verwacht wordt.

„Ook die tweede pas is voor links.

„Waartoe we intusschen gekomen zijn, doet dit jongste feit onzer politieke geschiedenis vrij sprekend zien.

„Minnaars van rust zullen misschien zich paaien met de gedachte, dat het onbehaaglijke schouwspel van socialistische ministers wel niet zal worden gezien.

„Dezen moeten evenwel bedenken, dat dit geheel van de socialisten afhangt, en van niemand anders, zeker niet van de vrijzinnigen. Is de de intree van socialisten in het kabinet een ramp voor ons land, dan zeker de toestand, dien ze boven deze nog zullen verkiezen.

„Rechts blijft bij dit al in afwachting leven."

Het Amsterdamsche Katholieke orgaan noemt de opdracht, door H.M. de Koningin aan dr. Bos, als Kabinetsformateur, verstrekt, — gelet op den uitslag der verkiezingen — de meest logische en meest voor de hand liggende. Immers, niet door de liberale concentratie, die het niet verder bracht dan 37 zetels, maar door de geheele Linkerzijde, d.w.z. door de liberalen gezamenlijk met de socialisten, werd de overwinning behaald.

„De vraag is nu maar, of deze logische oplossing ook in de practijk een mogelijke oplossing is. 't Valt gemakkelijk te betoogen, dat het volgens parlementaire rede plicht is der sociaal-democraten de verantwoordelijkheid van den tegenwoordigen toestand mede te dragen en hun aandeel in de nieuw te vormen Regeering op zich te nemen. Dit te betoogen, dit te bewijzen zelfs valt gemakkelijk genoeg.

„Maar wat, indien deze partij, gelijk tot dusver, blijft weigeren?"

„Slaagt dr. Bos niet in de vervulling van zijne opdracht, blijkt het hem bij den onwil der sociaal-democraten onmogelijk, een Kabinet samen te stellen uit de geheele Linkerzijde, dan is natuurlijk een Concentratie-Kabinet de eenige mogelijkheid welke overblijft.

„Een tweede Kabinet De Meester derhalve met nog slechtere kansen dan dat: een Kabinet, hetwelk zal moeten strijd voeren met twee fronten. Vooreerst tegen de Rechterzijde, welke alleen reeds sterker is dan het eigen leger, en tezelfdertijd tegen de machtige groep der sociaal-democraten, overmoediger dan ooit na de behaalde overwinningen en niets ontziende, als steeds, in het gevoel harer eigene niet verantwoordelijkheid

„Een inderdaad hopelooze toestand!

„Een zaken-kabinet dan? Maar dit zou alleen in naam van een concentratie-kabinet verschillen. Immers politici van de rechterzijde zullen in het eerste evenmin zitting nemen als in het tweede en wat den aard der in behandeling te nemen onderwerpen betreft, zou een concentratie-kabinet, wilde het ten minste eenigen tijd een schijn-leven redden zich evenzeer als een zaken-kabinet moeten beperken tot de neutrale zône.

„Een uitkomst zien wij voor ons niet.

„Met groote belangstelling en gespannen aandacht derhalve blijven wij afwachten, hetgeen er thans gaat volgen en blijven wij uitzien naar de wijze, waarop de nieuwe Kabinetsformateur de door hem aanvaarde taak zal vervullen of — laten wij juister zeggen — zal trachten te vervullen.

Terwijl *Het Huisgezin* opmerkt, dat het feit, dat Dr. Bos Kabinetsformateur is, nog niet wil zeggen, dat hij nu ook een Kabinet vormen zal.

„Voorspellingen zijn", zegt het Bossche blad nog, „nu dr. Bos nog maar aan het begin van zijn taak staat, uiteraard voorbarig.

„Laten wij afwachten of er iets van komt, want er zijn in de vrijzinnige concentratie al te veel elementen, die met een ministerie van zoo geprononceerde kleur maar matig ingenomen zullen zijn".

Inderdaad, er is in den mist nog niet veel anders te zien dan vraagteekens, een rusteloos zoekend olifant en een roode lap!

We kunnen dan ook zoo goed de verzuchting begrijpen, welke de Vrijzinnig - Democratische *Middelburgsche Courant* slaakt: dat het namelijk een „uiterst moeilijke taak" zal zijn, „die vier paarden" (Vrij-Liberalen, Liberale Unie, Vrijzinnig Democraten en Sociaal-Democraten) „tot een bestuurbaar vierspan te dresseeren".

Uit latere berichten weten wij, dat drie portefeuilles den Socialisten zijn aangeboden, doch geweigerd werden. Dr. Bos heeft daarop aan H.M. de Koningin ontheffing gevraagd van zijn opdracht en is naar het Buitenland vertrokken. Nu heeft H.M. den Liberaal, Mr. P. W. A. Cort van der Linden, lid van den Raad van State, belast met de vorming van een extra-parlementair kabinet.

Begrijpen wij deze uitdrukking goed dan wordt er mede bedoeld een Zakenkabinet zonder de sprekende kleur der parlementaire meerderheid, waarin dus alle partijen zitting kunnen nemen.

Het moet echter al heel hard veranderen als een lid der Rechterzijde daarin zitting zal nemen.

Het einde der crisis valt nog niet te voorzien.

ZIJNE EMINENTIE

KARDINAAL VAN ROSSUM

ten Hove.

Met de eerbewijzen en volgens de regelen van den hoogen beleefdheidsomgang, waarop zijn voorname rang en staat aanspraak maken, heeft 10 Juli ll. H. M. Koningin Wilhelmina ten Haren paleize in de residentiestad Z. Em. Kardinaal van Rossum in bijzonder gehoor ontvangen. Wij, Nederlandsche Katholieken, opgevoed in de „hoogeschool van eerbied" — Zooals Guizot onze Kerk prees, — en die van jongsaf leerden in een vormelijk ceremonieel, als waarmee toen een lid van het H. College ten Hove werd begroet, meer te zien dan een decoratieve plichtpleging, stellen te zeer prijs op een goede verhouding van kerkelijk en wereldlijk gezag, om deze ontmoeting niet met oprechte voldoening waar te nemen.

Men kent den bijzonderen tact en het fijne gevoel, waarmee onze vereerde Vorstin bij samenkomsten als deze weet op te treden. Terwijl wij nog de herinnering bewaren aan het eerbied betuigende en grootmoedige schrijven, ter gelegenheid van de eerste Vredeconferentie aan Z. H. Paus Leo XIII gericht door dezelf. koninklijke hand, die met een edelmoedig gebaar eenmaal de „Gelderland" den tragischen volkeheld Krúger tegemoet zond, verleende H, M. Wilhelmina thans in de tegenwoordigheid van Z. K. H den Prins een bijzonder relief aan de ontvangst van den Nederlandschen Kardinaal, dien zij niet in een zijvleugel van het in herstelling zijnde paleis het Loo, doch in de vorstelijke woning wilde begroeten der residentiestad zelve, werwaarts H. M. was overgekomen. Het behoeft niet gezegd, dat zulk een delicate attentie, — gevolg van een sympathieke welgezindheid en tactgevoel, waarmee H. M. de Koningin reeds zoo dikwijls de harten van haar onderdanen wist te winnen, — door de Nederlandsche Katholieken op bijzonderen prijs wordt gesteld, en wel te meer, nu H. M. haar bekroonde door het schenken van het grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw aan haar hoogen Gast.

Onze liefde voor het Vaderland en het Koninklijk Huis, waarvan wij even getrouwe aanhangers zijn als van onze godsdienstig overtuiging, kan slechts toenemen door deze samenkomst der vertegenwoordigers van de Kerk en den Staat, de beide grootmachten, onder wier wijs bestuur de Katholieken hun leven naar het laatste en naaste doel inrichten.

Het is een eenig feit in onze geschiedenis, dat een lid van het H. College, een Kardinaal die onder het romeinsche purper niet minder een zoon is gebleven van onze nationaliteit, ten Hove ontvangen wordt door het Hoofd van ons regeerend Vorstenhuis. Met te hooger blijdschap vervult dit feit de Katholieke onderdanen van H. M. de Koningin, nu dit bezoek de goede verstandhouding bevestigt, die een waarborg is der vrijheden, ook der godsdienstvrijheid, van een volk.

De Tijd verhaalt dan verder dat Zijne Emenentie en gevolg met twee hofrijtuigen werd afgehaald van het paleis der Pauselijke Internutiatuur waar de Kardinaal was afgestapt.

Rondom het Koninklijk Paleis groeide nu meer de menigte aan en precies half vier reden de Hofrijtuigen voor met de Hooge Gasten; Zijne Eminentie in groot ornaat, paars met rood, omhangen met cappamagna en het grootkruis van de Stephanusorde op de borst. Een indrukwekkende waardige verschijning.

Z. Em. had tot gevolg als secretaris, pater doctor Drehmanns, getooid met het Officierkruis van de Frans-Jozef-orde, den gentilhomme den heer Henri Drehmanns, broeder des secretaris. Het volk juichte den Kardinaal toe en wuifde met hoeden en zakdoeken. In de vestibule werd het Hooge Gezelschap door twee Kamerheeren ontvangen en door Hare Majesteits Grootmeester baron Sirtema van Grovistins begeleid naar de audiëntiezaal. Hier ontving Hare Majesteit, omgeven van Haar gevolg van den dagelijkschen dienst, Z. Em. Ook de Prins, die even na de aankomst van den Kardinaalten Paleize verscheen, komend van Concour Hippique, was bij de audiëntie aanwezig.

Na afloop keerde het Hooge Bezoek, luide toejuicht, op dezelfde wijze naar het gebouw der Internuntiatuur terug. De audiëntie had precies een half uur geduurd.

Onmiddelijk na de audiëntie stond de secretaris van Zijne Eminentie aan *De Tijd* een kort onderhoud toe, waarin Z. E. mededeelde, dat de Kardinaal verrukt was over de groote minzaamheid, waarmede Hare Majesteit hem had willen ontvangen. Hare Majesteit overhandigde Zijne Eminentie persoonlijk het grootkruis van den Nederlandschen Leeuw, welk bewijs van koninklijke welwillendheid Z. Em. diep getroffen had. Nadat Hare Majesteit ongeveer twintig minuten zich met Z. Em. onderhouden had, werd het gevolg van den Kardinaal tot de audiëntie toegelaten.

Bij de audiëntie was Hare Majesteit in een wit satijnen gewaad. Zij ontving Zijne Eminentie in de kleine audiëntiezaal.

Dinsdag, 15 Juli, bracht de Kardinaal ook een bezoek aan H. M. de Koningin-Moeder te Soestdijk. H. M. had 2 hofauto's naar Utrecht gezonden om Z. Em. van daar af te halen, Te Soestdijk, aan den hoofdingang van het paleis was op de breede trappen de looper gelegd, terwij een linnen bekapping voor den regen beschutte.

Kamerheeren in officieel costuum wachten in de groote zaal rechts, terwijl goudgegaloneerde lievreibedienden met witte kousen op het bordes wachtten. Telkens als auto-getoeter werd vernomen rekten zich de halzen der voor het hek wachtenden en drongen ze op om beter te kunnen zien.

Maar al eenige malen was het vergeefs geweest, totdat eindelijk te ruim half vijf de beide auto's, waarin Z.Em en gevolg gezeten waren arriveerden.

Onder gejuich rijden ze het hek binnen, waar de beide rijkveldwachters en de geuniformde hekwacht salueeren.

Z.E. stapt af aan den hoofdingang, waar hij wordt ontvangen door de beide kamerheeren Jhr. v. Weede en Jhr van Limburg Stirum, die nadat de voorstelling heeft plaats gehad, Z.E. leiden naar den voor hem gereserveerden linkervleugel van het paleis, den z.g.n. Czaar Petervleugel.

Nadat de thee was aangeboden, had Z.Em. gelegenheid zich om te kleeden in zijn rood plechtgewaad met den langen mantel.

Hierna begaf Z.Em. zich door de kolonnade naar de roode zaal, waar H. M Koningin Emma den kardinaal zou ontvangen.

De voorstelling van Z.Em, aan H.M. geschiedde door Jhr. de Ranitz, grootmeester van het Huis van H.M. de Koningin-Moeder.

Het onderhoud duurde ongeveer een half uur.

Het onderhoud was allerhartelijkst. H. M. was uiterst vriendelijk en informeerde met veel belangstelling naar verschillende zaken. Z.E bleek buitengewoon ingenomen over de ontvangst.

Als het onderhoud was geëindigd, werd het gevolg van Z.Em. den secretaris Dr. Drehmans en den gentiluomo aan H. M. voortgesteld.

In den Czaar Peter vleugel teruggekeerd, werd het katholieke personeel van het paleis tot Z. Em. toegelaten en aan hen de gelegenheid gegeven, den ring te kussen.

Te ruim kwart over vijf was de audiëntie afgeloopen, waarna de auto's weer voorkwamen om den Kardinaal weer naar Utrecht terug te brengen:

BOVENWINDSCHE STEMMEN.

Bij gebrek aan eenig belangrijk nieuws, een onoozel weerpraatje. Wij mogen dit jaar niet klagen; alles ziet er beter uit dan verleden jaar.

Wel liet het zich, eenigen tijd geleden aanzien, dat we een kleine repetitie zouden gaan krijgen van de droogtemiseres, van den vorigen zomer, doch herhaalde regenbuien, hebben het verkeerd, zoodat iedereen dit jaar een mooien oogst van zijn grond verwacht.

Afgeloopen week heeft zich hier een aardbeving doen gevoelen, die ook waargenomen is op al deze eilanden boven den wind. Wat de oorzaak er van wezen moge, zeker is het, dat zij hier op Saba sterker is gevoeld, dan op onze buurteilanden.

De duur der beving was zeker 12 seconden lang, wat ongetwijfeld voor deze gewesten een zeer zware te noemen is.

Den orkaantijd zijn wij ook weer ingetreden, Iedereen heeft zijn voorzorgen genomen om bij eventueel losbarsten van een tempeest van ongelukken gevrijwaard te blijven.

God spare ons van allen onheil!

CORRESPONDENTIE.

Aruba, 1 Augustus 1913.

Een vreeselijke brand.

Hedenochtend, om zoo wat vier uur, werd op 't fort alarm geslagen. De politie-agenten floten door de straten, om het volk en de andere agenten die de ronde deden, te waarschuwen, dat er een brand was uitgebroken. De alarmkreet werd gehoord. „Hulp, hulp", riepen eenige menschen, die het eerst op de plaats des onheils aankwamen. Het groote magazijn van den Heer Adriaan Laclé stond in brand.

Tegen half vier in den morgen, had een buur van den Heer Laclé die wakker werd in zijn huis dat dicht bij het magazijn ligt, een geknetter gehoord in het pakhuis van den Heer Laclé. Terstond ging hij den eigenaar wekken. Deze stond dadelijk op, ijlde in volle vaart de trap af van zijn huis, opende de deur van het magazijn en tot zijne groote verbazing was het pakhuis reeds vol rook, zoodat geen mensch naar binnen kon, om iets te redden. De wind die nu binnen stroomde, veranderde al den opstijgenden damp van de smeulende stoffen in lichter laaie vlammen. De mannen en vrouwen die daar aankwamen, presteerden onmiddelijk hun dienst en begonnen water en aarde in de groote vlammen te werpen, om het gevaar tegen te gaan, dat ook andere huizen zouden in brand geraken. Het hielp niet, want binnen een kwartier was het heele magazijn een vuurzee.

Iedereen deed zijn best om den brand te blusschen maar het water en de aarde, die men in het brandende huis gooide, waren niet bestand tegen het groote vuur. Binnen een uur legde de brand alles in de asch.

In 't eerst kon de Heer Laclé de oorzaak van dezen brand maar niet vatten. Hedenmorgen herinnerde hij zich, dat hij in zijn pakhuis een koffer met min of meer 700 gulden — zeven honderd gulden — had staan. Nu begon men terstond in de ruïne te graven en te zoeken, men vond den koffer, maar er lagen nog slechts *een kwartje*, en *een dubbeltje* op den bodem, al die 700 gulden, die het meest aan zilveren munt aanwezig waren geweest, waren weg. Zoo de diefstal van dit geld niet na den brand heeft plaats gehad, zou men zoo gaan vermoeden, dat de een of andere misdadiger, die de plaats van den koffer met geld kende, daarop af is gegaan, om het geld te stelen en dat hij toen, om zijn misdaad te bedekken, het magazijn in brand heeft gestoken.

De Heer Laclè schat zijn verlies op f 100.000, een ton gouds.

Het was treurig te zien, hoe het geld, dat na zooveel jaren was gewonnen en gespaard in ruim anderhalf uur verloren ging.

St. Eustatius.

1 Aug. 1913.

In 14 dagen tijds hebben we hier 2 aardbevingen gehad, een kleintje en een flinke groote. Deze laatste had plaats 24 Juli om 4.20 in den morgen. De golvende beweging liep van Noord naar Zuid. In de *Daily News* van Sint Kits werd later vermeld, dat deze beving vrij hevig werd waargenomen om half acht.

Een dronke kerel, die al dikwijls achter slot heeft gezeten, heeft 29 Juli, 's avonds om 8 uur, een geweerschot met hagel gelost op een troep van 5 menschen, na eerst geroepen te hebben: look out!" Allen vijf werden gewond, het ergste wel een vrouw van 85 jaar, die hagelkorrels kreeg in hoofd, hand, en borst. Gelukkig is het niet ernstig. De kerel werd dien eigen avond opgesloten.

Toen de politie in zijn huis kwam, wilde de vrouw, waarmede hij samenwoont, hem verdedigen en bracht een der politieagenten met een mes drie wonden toe in zijn arm, een anderen Politie sneed zij over den wang

Deze trouwe verdedigster van den woesteling kreeg ook een plaatsje in het arrestantenlokaal.

De nieuwe Dokter VAN BERGEN klaagt er over, dat er op St. Eustatius zoo veel gevochten wordt. En terecht!

Berichten uit de Kolonie.

Het St. Elizabeths-Gasthuis heeft weder het verlies te betreuren van een jeugdige kracht, de Eerw. Zuster M. ANTOINETTE (Mej. ANT. BOEREN).

Pas 30 September 1911 hier op Curaçao aangekomen oogenschijnlijk vol levenskracht, heeft Zuster ANTOINETTE onmiddelijk zich met liefde gewijd aan de ziekenverpleging.

Zij was zoo handig en vlug in alles, kon alles zoo goed aanpakken en had door haar opgeruimd, vroolijk humeur dadelijk het hart der zieken gewonnen. Deze zuster beloofde veel voor het Gasthuis, dat bij de nieuwe uitbreiding zoozeer behoefte heeft aan flinke, jonge krachten.

Tegen het einde van het vorige jaar werd de goede Zuster ziek, en is nu Maandagavond 4 Aug. kalm en rustig, geheel en al overgegeven aan Gods H. Wil, die haar jeugdig leven vroeg, gestorven.

Zij ruste in vrede.

Kerkelijke berichten.

In het St. Josephs-Seminarie der Paters Lazaristen, een Missiehuis te Panningen in Limburg, heeft Mgr. M. G. VUYLSTEKE, Zondag 13 Juli de H. Wijdingen aan de toekomstige Missionarissen toegediend. Zondag 20 Juli heeft Monseigneur deelgenomen aan de groote processie van Nijmegen naar Kevelaar. Zondag a.s. 10 Aug. zal de Apostolisch Vicaris van Curaçao de Mindere Orden toedienen aan de Eerw. Fraters Dominikanen te Zwolle, waaronder ook de Eerw. Fr. ANTONINUS V. D. VEEN ZEPPENFELDT, en Vrijdag a. s. 15 Aug. de H. Wijdingen van Subdiakonaat, Diakonaat en Priesterschap aan de Eerw. Fraters Dominikanen in het klooster van Huisen.

***

Toen de Zeereerw. Pater I. P. VERRIET, Pastoor van Westpunt Donderdagmorgen van Barber was weg gereden, struikelde het Paard en viel op den grond. De Pastoor en zijn koetsier vlogen uit de tilbury, de koetsier zonder letsel te bekomen, maar de Pastoor was zijn rechterarm uit het lid gevallen. Wij wenschen Z. Eerw. een spoedig herstel. De Weleerw. Pater HAGEMANS neemt tijdelijk de bediening waar op Westpunt, terwijl Pastoor VERRIET in het St. Elizabeths-Gasthuis wordt verpleegd.

***

Donderdag morgen is de Zeereerw. Heer A. JELLIS, Pastoor van Sta Cruz op Aruba, *hier* aangekomen om een paar dagen bij zijn familie door te brengen. Wij heeten Z. Eerw. hartelijk welkom.

De Koninklijke Bruiloft.

De Huwelijksfeesten worden op Curaçao 's avonds gevierd in de avondkoelte, zoo werden hier ook alle feestelijkheden ter eere van Harer Majesteits koperen Bruiloft uitgesteld tot 's avonds. Toch was reeds overdag goed te zien, dat er iets bijzonders te doen was.

De vlag woei van het fort, van de brug, van de Consulaten en van vele particuliere woningen. De Wilhelminatent was feestelijk versierd, daar zou 's avonds, op initiatief van het A. N. V. een galaconcert gegeven worden door de Militaire Kapel. Het Publiek toonde, dat dit in den smaak was gevallen. Er was veel volk, dat de Nationale liederen warm toejuichte. De Kapel had een gelukkigen avond en ondervond veel belangstelling, te veel soms van de lastig opdringende straatjeugd.

Aan den kant van het fort werden tijdens het concert geregeld vreugdevuren ontstoken en vuurpijlen opgelaten. De pijlen deden het prachtig en schoten bijna door de sterren heen. Maar de grootste verrassing kwam op 't slot. Een twintigtal militaren stelde zich op voor de kiosk en staken flambouwen en lichttoortsen aan. De militaire kapel ging middenin staan en begon plechtig de taptoe te blazen. Daarna trok men, vergezeld van een zeer groote menigte, de hoofdstraat der Overzijde in, keerde toen weer terug over de Brug en hield stand voor het Gouvernementshuis, waar opnieuw de plechtige taptoe geblazen werd. De Gouverneur verscheen voor het bekende balkonraam.

In feestelijken marsch trok de troep toen het fort binnen.

Curaçao heeft op deze wijze hartelijk deelgenomen in den vreugdedag van Hare Majesteit.

Koloniale Raad.

Zonder slag of stoot is Maandagavond de verhooging der begrooting, voor studiebeurs aan Geneeskundige school te Paramaribo, er door gekomen.

Curaçaosche Padvinders.

De belangstelling was Dinsdag avond vrij groot Meer dan honderd personen, waaronder de HEG. Heer Gouverneur en Adjudant, woonden de vergadering bij.

Deze werd geopend door den Heer KESLER, waarna de Heer TROOST zijn verklarend en opwekkend woord sprak. Een achttal Jonge Dames maakten propaganda tijdens de pauze en lieten 78 personen inteekenen als lid. Met een woord van dank, uitgesproken door den Heer KESLER, ging men over tot het constitueeren der vereeniging.

Hr. Ms. Zeeland

wordt reeds heden hier terug verwacht van Suriname.

Onderwijs.

De Jongejuffrouw H. A. APPEL is overgegaan van de 2e naar de 3e klasse H. B. S. te Den Helder. De Jongeheeren P. GORSIRA JBz, P. GORSIRA Mz. en W. H. WINKEL FWPz. werden geplaatst in dezelfde klasse, waarin zij hier zaten, terwijl de Jongeheer CHR. WINKEL GAz. met goed gevolg het toelatingsexamen aflegde voor de H. B. S. te Wageningen.

Dankbetuiging.

Ontvangen van de H.H. MADURO JR, EDWIN SENIOR en JAMES HENRY JONES nieuwe tijdtafels en inlichtingen der *Harrison Line, H. A. L. Line* en *Leyland Line.*

Hiervoor onzen oprechten dank!

De Heer LUDOVICO MADURO, fotograaf op Aruba heeft der Redactie een foto aangeboden van den brand op Aruba. Alleen de muren zijn blijven staan, 't geheele gebouw is uitgebrand.

Het volksfeest ter gelegenheid van Harer Majesteits verjaardag wordt reeds druk voorbereid, het programma is al opgemaakt. Wij ontvingen van de Feestcommissie in dank een exemplaar.

Voordracht.

In de groote Congreszaal van de Tentoonstelling De Vrouw te Amsterdam heeft de Heer H. J. C. HENRIQUEZ een voordracht gehouden over *Het leven in Curaçao.*

Leyland Line.

De MUSICIAN en CUBAN van bovengenoemde Line zijn van hieruit VIA PTO CABELLO vertrokken naar Cartagena om eene lading met koeien respectievelijke *830* en *700* stuks naar laatsgenoemde stad over te brengen.

H. A. L.

Indien onze haven goed is uitgediept tegen het einde des jaars bestaat er volgens den Agent der H.A.L. GEGRONDE hoop, dat haar pleizierjachten in 't voorjaar van 1914 onze haven weer in hun route zullen opnemen. Wanneer de zandzuiger zijn werk zoo netjes blijft verrichten als tot nu, dan zal de haven reeds lang te voren kant en klaar wezen om de prachtige YACHTS met rijk, YANKEES te ontvangen.

La Veloce,

De groote stoomer BRASILE heeft braaf mee gefeest Donderdag ll. Zij was mooi gepavoisseerd, ontving 's morgens den Gouverneur, en des middags den Agent en eenige Heeren die de gasten waren van Kapitein POGGI. 's Avonds was de BRASILE zoo attent gedurende het Concert uit te varen en gaf daardoor een geheel bijzonder nummer van illuminatie te zien.

De nieuwe Minister van Marine.

Van Marinezijde schrijft men aan de „Standaard":

„Een der grootste moeilijkheden, die opgelost moeten worden, zal voorzeker zijn het vinden van een nieuwen minister van Marine. Afgezien nog van het feit, dat het zeer moeilijk zal zijn voor den nieuwen titularis om een eenigszins dragelijk figuur te maken als opvolger van den kracht-minister Colijn, zijn er nog andere redenen, waarom men niet gemakkelijk iemand zal kunnen krijgen om aan het hoofd te staan van het departement van Marine.

Vooreerst bestaat — zooals niet onbekend mag heeten — een belangrijk deel van het werk van den minister van Marine thans in het verwijderen van 's lands vloot van die elementen, die er nu eenmaal niet thuis behooren krachtens hun weerspannig en revolutionnair optreden, en daarvoor zal de nieuwe bewindsman in de Tweede Kamer den steun behoeven van de meerderheid, in haar geheel, dus ook van de sociaal-democraten. Of dat het geval zou zijn?

In de tweede plaats leert ons het jongste rapport der commissie voor de verdediging van moederland en koloniën, dat er niets anders zal opzitten voor ons volk, dan het dadelijk gaan besteden van vele millioenen voor den aanbouw van veel krachtig materiaal. Het is bijna ondenkbaar, dat eenig zeeofficier of ander marinedeskundige de noodzakelijkheid daarvan zal willen ontkennen, zoodat elk zeeofficier of ander marinedeskundige die wordt aangezocht om in het nieuwe ministerie zitting te nemen, zeer zeker tot voorwaarde zal stellen, dat hem door de meerderheid in de Tweede Kamer, dus ook door de sociaal-democraten de gelden zullen worden toegestaan voor dezen nieuwen aanbouw. Of dat het geval zal zijn? Wie zal het zeggen? De tijd zal het leeren.

Daarbij komt dan nog dat ieder, die aangezocht wordt om op te treden als chef van het dep. van Marine, wel terdege zich zal dienen af te vragen of hij zich krachtig genoeg gevoelt om in het ministerieele kasteel een der twee zwakke plaatsen (de militaire) te bezetten, terwijl een ietwat voorzichtig man ook nog zal overwegen of het de moeite zal loonen zijne marine-carriere of huidig bestaan prijs te geven voor eene plaats in een ministerie, waarvan slechts weinigen zullen gelooven, dat het een eenigszins langdurig bestaan zal zijn beschoren.

Vinden zal men ten slotte wel iemand, maar het zal wel geen eerste klasse kracht zijn, zooals ook een der groote bladen al onlangs omtrent alle ministers voorspelde."

Hamburger Marktberichten.

SENIOR & MULLER.

Aloe. Alle voorraad is verkocht: er is niets meer voorhanden, toch blijft de markt kalm. De eerste zendingen van den nieuwen oogst zijn reeds geplaatst tegen M. 70 de 100 Kilo; ook worden er partijtjes aangeboden tegen 68 mark, aan te voeren in Augustus en September.

Wij zijn echter van meening, dat zwarte, heldere aloë wel hoogere prijzen zal kunnen maken en noteeren derhalve voor deze qualiteit 70 — 75 mark.

Wij raden onzen vrienden aan zich wat te haasten met hunne zendingen, want zoodra de groote zendingen binnenkomen, staat een daling der prijzen te vreezen.

Huiden. De markt blijft hetzelfde. De goede, zware soort van Rio Hacha en Curaçao: M. 2.18 — 2.26

kleinere, lichtere 2.05 — 2.10

gedroogde, goede soort van Sabanilla 2.40 — 1.60

Daar echter de markt een neiging tot dalen vertoont, durven we niet beloven deze prijzen te kunnen handhaven.

Dividivi. De markt blijft flauw ter oorzake van gebrek aan geld; toch kunnen wij van een kleine verbetering spreken, ofschoon de zendingen per zeilschip wat gedaald zijn. Gedurende de maand Juni kwamen 1300 ton binnen in 4 zeilschepen, waarvan een vracht geheel onverkocht bleef. Dit is waarschijnlijk meer toe te schrijven aan de slechte qualiteit der dividivi dan aan lusteloosheid der markt. Mogen al andere koopers klagen over slechte prijzen, wij kunnen ons niet bij hen aansluiten, want bij den verkoop in deze maand werden de prijzen telkens beter. Hopen wij, dat de herfst wat leven op de markt zal brengen en hoogere prijzen.

In de laatste tien jaren werd gedurende de eerste zes maanden van het jaar te Hamburg aangevoerd:

In 1904	4600 ton	in 1909	8000 ton
1905	6000 „	1910	5000 „
1906	5500 „	1911	8000 „
1907	5600 „	1912	7000 „
1908	8200 „	1913	4600 „

Wij noteeren:

Voor Curaçao en Bonaire M	9 —10
betere soort	10¼—10¾
De gewone van Sabanilla	8 — 8¼
betere „	8½— 9½
Voor Coro	8¼— 8¾
„ Puerto Cabello	8 — 9½
„ Maracaibo (p zeilsch.)	8¾— 9
„ (p stoomb.)	9 — 9½
„ Rio Hacha (p zeilsch.)	8¼— 8¾
„ (p stoomb.)	8½— 9¾

Oud Koper. Markt onstandvastig, dalende prijzen. Geel koper 80, rood 120 mark.

Officieele Berichten.

Aan den kommies 2de klasse der belastingen alhier A. J. Pietersz, is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

De wd. Inspecteur der belastingen alhier H. Statius Muller is benoemd tot lid van de commissie van administratie over de gevangenissen op Curaçao gedurende den tijd, dien de heer A. G. Statius Muller met verlof zal doorbrengen.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Jose Anensi, Ermina Beutura, Elena Cardoza, Ernesta Cox, I. Antonio de Groot, C. J. de Haseth, Johana Gion, Julio A. Henriquez, Petronilia Marchena, Ana Luisa Pons, William F. Thomas, Teresa Valladares, Hendrik v. d. Hans.

Aangeteekende stukken: Bertrand J. Craes, Jose H. G. Guerrero & Co. Rodelfin sjaklen: J. E. van der Dijs.

Drukwerken: Charlotte Francis, Ricart, Ricart Hohlt & Co., Eduardo A. Leon, Jose Menendez & Co. Sociedad Anonima La Industrial i Comercial.

Bekendmaking.

Hierbij wordt ter kennis van het algemeen gebracht, dat het port tusschen Curaçao en Suriname vastgesteld is als volgt:

brieven 5 cent per 20 gram of gedeelte van 20 gram;

briefkaarten 2½ cent per enkele kaart en 5 cent voor eene dubbele kaart, dat is met vooruitbetaald antwoord;

gedrukte stukken 1 cent per 50 gram of gedeelte van 50 gram;

papieren en bescheiden 1 cent per 50 gram of een gedeelte van 50 gram, met toepassing van een minimun van 5 cent voor elke verzending onder een afzonderlijk adres;

monsters of stalen van koopwaren 2 cent.

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in 't fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd 131 ratten

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Juli 1913 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Juli	88	10664	9757	30	217692	136261
Vorige maanden	533	64928	59111	220	1399645	884260
Totaal	621	75592	68868	250	1617337	1020521

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Marktbericht
van den
Curaçaoschen Handelsbond.

Van 8 Augustus 1913.

AARDNOTEN (Pindas) per K.G.	„	0.22
ZOUT per vat van 130 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	„	0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDES per K.G.	„	0.60
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.10
WOL per K.G.	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.55
BEENDEREN per K.G.	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„	0.05
STROOHOEDEN (hipijapa) :		
Kwaliteit No, 1 .... per dozijn	„	3.75
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„	3.87½
„ „ 2 „ „	„	5.
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 4 „ „	„	7.—
„ „ 5 „ „ OLA	„	—
„ „ 6 „ „	„	8.
„ „ 7 „ „	„	9
„ „ 8 „ „ OLA	„	9
„ „ 9 „ „	„	12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„	12.
„ „ 11 „ „	„	15.
„ „ 12 „ „ OLA	„	15
„ „ 13 „ „	„	15
„ „ 14 „ „ OLA	„	
„ „ 15 „ „	„	15
Strooheeden (latal): *Kwaliteit* XX, per dozijn	f	1,80

Muziekuitvoering
te geven door de Militaire Kapel.

PROGRAMMA.

1 Le Volontaire Marsch M. J. Kessels
2 Illusion Ouverture Ziegler
3 Le cour Tzigane Valse Vercoller
4 Fantaisie sur Le barbier de Seville G. Rossini
5 Unter dem doppel adler Marsch J. Wagner
6 Fantaisie sur don Juan [1e uitv.] Mozart
7 Bella Elisa Schottisch A. Loger
8 Idealidad Danse [1e uitv.] Miranda

Uit de naburige Republieken.

Venezuela. Met heel veel plechtigheid werd Dinsdag 28 Juli het Congres te Caracas gesloten. Niets deed vermoeden, dat men aan den vooravond der revolutie stond. Deze wint aan politieke beteekenis door het samenvallen met de sluiting van het Congres. Van de revolutie vernemen we hier al zeer weinig.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan den Raad van Bestuur machtiging gevraagd voor den President om den staat van beleg te kunnen afkondigen, wat later ook is geschied. De Voorzitter van dezen Raad, dr. JOSÉ GIL FORTOUL is opgetreden als wn. President, terwijl President GOMEZ zich persoonlijk aan het hoofd der troepen stellen zal en zal uitdrukken om den vrede aan het land te verzekeren. *El Nuevo Diario* meldt, dat Pr. GOMEZ 5 Aug. een rit deed door Caracas, vergezeld van zijn Etat Major, ter inspectie van de troepen. De President werd luide toegejuicht. Een wijzen voorzichtigheidsmaatregel mag men het noemen, dat GOMEZ in alle douanekantoren nieuwe chefs heeft aangesteld.

Verteld wordt hier verder, dat Coro door de troepen der regeering is afgesloten van het overige land en dat 7 Aug. de groote slag geslagen zou zijn. Met zekerheid weten wij hieromtrent nog niets.

De Nederlandsche schoener *Virginia* is gisteren weer van Coro vertrokken. De *Zelma* is niet opgepakt, maar heeft 5 dagen lang te kampen gehad met wind en stroom en is 4 Aug. weder Aruba binnengeloopen.

Donderdag ll. is de heer CARMELO CASTRO, broeder van CIPRIANO hier met de Brasile aangekomen.

De Japansche industrie van stroohoedranden.

In aansluiting aan het vroeger medegedeelde onder „Handelsberichten" kan thans worden bericht, dat blijkens voorloopige gegevens, verzameld door de Kamer van Koophandel te Yokohama, in 1912 de uitvoer van randen van Manilla-hennep voor de hoedenfabricage 14.397.527 bundels ter waarde van Y. 7.260.260 264 beliep, waarna 10.106,796 bundels Y. (5.089.419) over Yokohama. 4.290,331 bundels (Y.2.170.645) over Kobe en 400 bundels (Y.200) over Moji werden geëxporteerd. Daarmede heeft deze industrie, die eerst sedert ruim twee jaren in Japan bestaat, hare productie, in vergelijking met het voorafgaande jaar, bijna vernegenvoudigd.

Buitenland.

Algemeen Overzicht.

Om bij hetgeen thans op den Balkan geschiedt een onderscheid tusschen schijn en wezen te kunnen maken, is geen bijzondere kennis van historie of van maatschappijleer noodig. Een weinig gezond verstand — niet meer dan voor de praktijk van het gewone leven noodig is — voldoet hier ten volle.

Wat is er thans nog gebleven van de schitterende deviezen, waarmede de vier geallieerde Balkanstaten zich op Turkije wierpen?

Men zou de arme verdrukte Macedonische broeders uit het Turksche juk gaan bevrijden! Men zou de heerschappij van den Islam vervangen door de leer van het Christendom! Men zou het land teruggeven aan de bevolking, die er op woonde en die eeuwen geleden door den Turk was ten onder gebracht!

Helaas, — de bevolking, de „Macedonische broeders" zijn, voor zoover zij niet werden uitgemoord, tot ellende gebracht. Het land is verwoest, steden en dorpen zijn platgebrand en de overlevenden hebben alles verloren.

En thans gaan de „bevrijders" onder elkander vechten om het land der „bevrijde" bevolking.

De zaak is, dat in Macedonië van oudsher de strijd woedde tusschen Bulgaren en Grieken, Bulgaren en Serven, Grieken en Serven. Men streed met geestelijke zoowel als met „wereldlijke" wapenen.

De Grieken richtten, waar zij konden, kerken en scholen op, de Bulgaren — nadat het hun gelukt was hun „exarchaat" te stichten — evenzeens.

Daarbij stichtten Bulgaarsche, Servische en Grieksche benden moord en brand in elkanders dorpen.

Zoo lang Sultan Abdoel Hamid nog de teugels van het bewind in handen hield, zorgde hij, door listiglijk de Bulgaren, Grieken en Serven tegen elkander uit te spelen, dat de onderlinge haat sterker bleef dan de gemeenschappelijk haat tegen Turkije.

De regeering van Abdoel Hamid, hoe slecht en hoe wreed deze ook, zoowel voor de Turken zelf als voor de onderworpen niet-Turksche ras sen moge zijn geweest, had ten minste dit eene voordeel, dat het Staatsverband niet al te sterk was. Daardoor konden de niet-Turksche volkeren, hoe zwaar ook in fiscaal opzicht de hand van den heerscher op hen drukte, toch in nationaal opzicht steeds eenige zelfstandigheid behouden.

Nadat echter de Jong-Turksche revolutie Abdoel Hamid had doen verdwijnen, werd de toestand geheel anders.

Een der redenen waarom de Jong-Turken spoediger dan eerst hun plan was, zich van het bewind hadden meester gemaakt, was juist gelegen in de vrees, dat de groote Mogendheden, onder voorwendsel van de orde in Macedonië te herstellen, dit land van het Turksche Rijk zouden afscheuren. En deze bezorgdheid voor de handhaving der nationale eenheid van het Turksche Rijk, beheerste ook verder hun optreden jegens de niet-Turksche onderdanen van het Ottomaansche Rijk. Zij poogden Turkije weer krachtig te maken door een zoo strek mogelijk doorgevoerde centralisatie. Zij waren stellig met de beste bedoeling jegens hun land bezield, zij meenden het eerlijk — maar zij misten een juisten blik zoowel in het algemeen op de richting, waarin de ontwikkeling der nationale gemeenschappen in onzen tijd zich beweegt, als op de eigenaardig Macedonische toestanden en verhoudingen in het bijzonder.

Hadden zij aan hun vaderlandsliefde en hun waardeering van het constitutieoneele regeerstelsel, een juist begrip gepaard van behoefte aan decentralisatie in Macedonië en de andere niet-Turksche provincie, mis schien had de oorlog nog eenigen tijd vermeden kunnen worden; al moet echter tevens erkend dat Rusland, dat steeds de nationale ellende der Balkanvolkeren ten eigen bate heeft trachten te exploiteeren — waarschijnlijk toch ingegrepen zou hebben. Want het zou nooit hebben toegelaten, dat Turkije onder het bewind van de Jong-Turken weer krachtig ware geworden.

In elk geval echter had de politiek der Jong-Turken tot gevolg, dat de elkander hatende Bulgaren, Grieken en Serven hun onderlinge vijandschap tijdelijk vergaten en zich — onder invloed en met geheime medewerking van Rusland — tegenover Turkije vereenigden.

Thans echter, nu het doel ten opzichte van Turkije is bereikt, komt de oude haat weer boven, vliegt men elkander in het haar.

Wij zullen ons op dit oogenblik niet wagen aan eenige voorspelling omtrent den mogelijken afloop van dezen strijd.

De eerstvolgende dagen kunnen hier, hetzij door een blijvende inmenging van Roemenië of van een of meer der Europeesche Mogendheden, hetzij door verplettering van een der oorlogvoerende partijen door den tegenstander, een voorloopige beslissing brengen. Gelukkig schijnt men zonder verder bloedvergieten onderling tot een vergelijk gekomen.

Een telegram uit Bucharest meldt, dat de vredesvoorwaarden eindelijk geregeld zijn.

Het is verder al zeer toevallig, dat juist dezer dagen de oudste dochter van den Tsaar van Rusland is verloofd met den kroonprins van Rumenië. Als Rumenië doorgaat op den ingeslagen weg, zal de Vader aller Russen, Nicolaas II, hier wel niet heelemaal onschuldig aan wezen.

Te Weenen verwachtte men, dat het Rumeensche leger den Donau zal overtrekken om Bulgarije aan te vallen. Wat Turkije zal doen, staat nog niet vast, maar het is een feit dat de militaire autoriteiten met groote voortvarendheid beslag leggen op alle transportmiddelen.

Naar men weet, heeft Frankrijk het initiatief genomen tot het indienen van een voorstel om in dezen oorlog niet tusschenbeide te komen. De andere mogendheden hebben dat voorstel aanvaard. Oostenrijk-Hongarije, dat zoo dicht bij 't tooneel van den strijd ligt, hield echter een slag om den arm. Het is er ook voor, de Balkan-staten 't maar onder elkander te laten uitvechten. Doch 't kan zijn, dat door een der strijdende staten inbreuk wordt gemaakt op de belangen van de Donau-monarchie en dan verlangt Oostenrijk vrijheid van handelen, gelijk het geval was toen Montenegro de stad Skoetari wilde behouden.

Nu is het de vraag, of Oostenrijk niet in het belang van Bulgarije zal optreden tegen Rumenië, dat door een aanval op dat land Servië in de hand werkt. En Oostenrijk duldt geen machtig Servië; dat is tegen zijn belangen.

Het is nu bij al deze verwikkelingen maar te hopen, dat Grey, Minister van Buitenl. Zaken in Engeland zich nog eens bedenkt, voordat hij zijn voornemen tot daad maakt en zich uit het politieke leven terugtrekt. Hij is iemand met zeer veel invloed op de Balkan-gebeurtenissen en met een fijn politiek doorzicht. Hiervan heeft hij onlangs nog bewijzen geleverd door zijn krachtdadig optreden tegenover de gedelegeerden in Londen.

Ook zijn collega van Binnenl. Zaken, Minister Asquit is iemand, die bang is voor niemand! Dit blijkt uit zijne houding in Ierland's Home-Rule strijd.

DIENST VAN DEN
LANDBOUWKUNDIGE
in de Kolonie Curaçao.

Ondergeteekende deelt hierbij het volgende mede:

1o. Wegens **eene reis naar het Buitenland** zal hij tot nadere aankondiging vanaf 3 Augustus, a s. niet te spreken zijn. Voor loopende zaken, als hieronder nader vermeld, kan men zich wenden tot zijn kantoor op *Cas Chiquito*, bij voorkeur des Dinsdags en Zaterdags.

2o. Op Cas Chiquito zijn tegen kostprijzen, à contant verkrijgbaar gesteld **plantzaad** van **kleine mais** (oogst 1913) **diverse groentezaden, zaden van Am. Watermeloen soorten, diverse Cow pea** en **Alfalfazaden. Broedeieren** van de zeer onlangs uit **Amerika betrokken raskippen**, *Buff Leghorn, Minorca* en *Wyandolle*, zijn verkrijgbaar gesteld ad 10 ct. per stuk, mits in voorraad, wat door de ruime aanvrage niet steeds zeker is.

3o In bruikleen kunnen worden verkregen voor grondbewerking de hier zoo goed voldaan hebbende **cultivators.** *Beleefd verzoekt ondergel. de in bruikleen genomen werktuigen niet langer te houden dan noodig is, opdat meerderen, er van kunnen profiteeren.*

4o. Voor het a.s. *plantseizoen* worden, uitgeloofd 12 premies voor de best bewerkte, daardoor meest producerende en grootste velden kleine mais van kleine planters op Curaçao, De premies zijn: **2 premies** ieder van f 10.— **2 premies** ieder ad. f 8.— en **2 premies** ieder ad f 5.— voor het 2e en 3e district en **dezelfde premies** voor het 4e en 5e district.

Curaçao 28 Juli 1913.

De Landbouwkundige

3—2 G. B. DUSSEL.

St. Thomas-kring.

Donderdagavond 14 Aug. a. s. Gewone vergadering in het lokaal der Vereeniging Kerkplein-Overzijde.

Aanvang 8 uur 's avonds.

De Directeur
P. fr. R. J. C. WAHLEN.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 2 AUG. – 16 AUGUSTUS.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Zulia	S S Morris	2 Aug.	New-York	2 Aug.	Maracaibo
Prins Willem I	A B Nijboer	2 „	Amsterdam	3 „	New-York
Merida	A Johanson	4 „	Maracaibo	4 „	La Guayra
Merida	A Johanson	6 „	La Guayra	7 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	7 „	Maracaibo	7 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	7 „	New York	7 „	La Guayra
Pr Fr Hendrik	H J v d Goot	10 „	New-York	11 „	Amsterdam
Philadelphia	H Highborn	13 „	La Guayra	13 „	New-York
Merida	A Johanson	13 „	Maracaibo	13 „	Maracaibo
Prins Maurits	P Koningstein	16 „	Amsterdam	17 „	New York
Maracaibo	G W Goodman	16 „	New-York	16 „	Maracaibo
Patagonia	H Schuster	2 Aug.	Hamburg	4 Aug.	Hamburg
Cuban	Kay	7 „	Liverpool	7 „	Cartagena*
Brasile	A Poggi	7 „	Colón	7 „	Génova
Niederwald	L Schubart	10 „	Hamburg	10 „	Pto Colombia
Bavaria	P Graalfs	10 „	Pto Colombia	11 „	Hamburg
Antonio Lopez	Autich	16 „	Colón	16 „	Barcelona

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Nereida H	2 Aug.	Bonaire	*Hirondelle H*	2 Augustus	Maracaibo
Refugio H	3 „	Aruba	*Juanita D*	4 „	Sto Domingo
Sirena H	3 „	Maracaibo	*Meda H*	4 „	Maracaibo
Meteor H	4 „	Maracaibo	*Refugio H*	5 „	Aruba
Estelle H	5 „	Isl Barlov	*Clicia V*	5 „	Maracaibo
Camia H	6 „	Maracaibo	*Rosa Maria H*	5 „	Aruba
Juan Luis H	7 „	Aruba	*Estelle H*	9 „	Aruba
			Juan Luis H	8 „	Aruba

*Via Pto Cabello.